

MIEJSKI SZLAK FORTYFIKACJI

Prezentuje historię obronności Kołobrzegu, zapoczątkowaną w XIV w. budową miasta warownego i zakończoną u schyłku XIX w. likwidacją Twierdzy Kołobrzeg. Szlak jednokierunkowy, poprowadzony poprzez tabliczki kierunkowe przy tabliczkach z nazwami ulic oraz z użyciem typowego sposobu znakowania szlaków turystycznych. Długość 12 km.

STÄDTISCHE ROUTE ÜBER BEFESTIGUNGEN

Dank dieser Route lernt man die Verteidigungsgeschichte Kolbergs kennen, die im 14. Jahrhundert begonnen hat vom Beginn der Festungsstadt bis hin zu seinem Ende im 19. Jahrhundert, als die Festung Kolberg aufgelöst wurde. Die Einweg Route führt teilweise durch Richtungsschilder an Straßenschildern und ist auch mit typischer Kennzeichnung für Touristenrouten versehen. Die Länge 12 km.

MUNICIPAL FORTIFICATIONS TRAIL

The trail presents the history of Kołobrzeg's defence began in the 14th century with the construction of the fortified city and ended in the late 19th century with the liquidation of the Kołobrzeg Fortress. The one-way trail is routed partly by directional signs by tablets with street names and by the common marking-trail method. The length 12 km.

← POCZĄTEK SZLAKU, ROUTEANFANG, BEGINNING OF TRAIL

■ KONIEC SZLAKU, ROUTEENDE, END OF TRAIL

1 **AKADEMIA RYCERSKA.** W 1655 r. założył ją Wielki Elektor Fryderyk Wilhelm. Była to pierwsza szkoła wojskowa w państwie brandenbursko-pruskim. W 1703 r. przekształcono ją w Szkołę Kadetów, rozwiązana w 1716 r.

2 **BASZTA WIĘZIENNA.** Ruiny Baszty Więziennej wraz z Basztą tzw. Prochową, stanowią jedyną pozostałość fortyfikacji miejskich pochodzących z przełomu XIV/XV w.

3 **BASZTA LONTOWA.** Zwana Prochową, wzniesiona w XV w., pozostałość średniowiecznych murów obronnych.

4 **FRAGMENTY DAWNYCH FORTYFIKACJI.** Park im. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i jego przyległości to jedyny zakałek w Kołobrzegu, gdzie zachował się zespół resztek fortyfikacji głównych nowożytnej twierdzy.

5 **FORT WILCZY.** Powstał w latach 1806/1807. Bronił dostępu do portu od wschodu. Teren walk w 1807 r. W latach 1832–1836 przebudowany. W 1925 r. wnętrze fortu przebudowano na amfiteatr.

6 **KAMIENNY SZANIEC.** Zbudowany w latach 1832–1836 do obrony wybrzeża i portu od wschodu. W końcu XIX w. przebudowany na cele gastronomiczne.

7 **FORT UJŚCIE.** Zbudowany w latach 1770–1774 według wzorów francuskich. Przebudowany w latach 1832–1836. Bronił wejścia do portu. Obecnie na forcie stoi latarnia morska zbudowana w 1945 r.

8 **REDUTA MORAST.** Zbudowana w latach 1770–1774 na Wyspie Solnej w widłach rzeki Parsęty i Kanału Drzewnego. Była częścią systemu obrony portu. Obecnie port jachtowy.

9 **REDUTA SOLNA.** Zbudowana w latach 1832–1836. Była częścią systemu obrony portu. Obecnie ośrodek sportów wodnych ZHP.

10 **BRAMA RADZIKOWSKA.** Powstała w 1708 r. między bastionami Geldern I i Geldern II. W czasach istnienia twierdzy nowożytnej, wyjeżdżało się tędy w kierunku zachodnim.

11 **BATARDEAU (GRODZA).** Jeden z najważniejszych obiektów nowożytnej Twierdzy Kołobrzeg, pełniący kilka funkcji: mostu, stawieł i galerii strzelniczych. Północna galeria istniała do 1988 r.

12 **MUZEUM ORĘŻA POLSKIEGO.** Największa kolekcja militariów na Pomorzu – od średniowiecza do czasów współczesnych.

1 **RITTER-AKADEMIE.** 1655 wurde in Kolberg von Friedrich Wilhelm gegründet. Es war die erste Militärschule in Brandenburg-Preußen. 1703 wurde die Akademie in eine Kadettenschule umgebildet, die dann 1716 aufgelöst wurde.

2 **GEFÄNGNISTURM.** Die Ruine des Gefängnisturms und der sogenannte Pulverturm sind die einzigen erhaltenen Teile der Stadtbefestigung aus dem 14./15. Jahrhundert.

3 **LUNTENTURM.** Der sogenannte Pulverturm, erbaut im 15. JH. ist erhaltenen Teile der mittelalterlichen Stadtmauer.

4 **FRAGMENTE DER EHEMALIGEN FORTIFIKATIONEN.** Der gen. Jana Henryka Dąbrowskiego Park mit seiner Umgebung ist die einzige Stelle in Kolberg, wo ein Komplex aus Resten der Hauptfortifikationen der neuzeitlichen Festung erhalten geblieben ist.

5 **WOLFSBERG SCHANZE.** Erbaut in den Jahren 1806–1807 zur Verteidigung des Hafenzugangs von Osten. Ein Ort Kämpfe im Jahre 1807. In den Jahren 1832–1836 ausgebaut. 1925 wurde das Innere der Schanze zum Amphitheater umgebaut.

6 **WALDENFELS SCHANZE.** Erbaut in den Jahren 1832–1836 zur Verteidigung des Hafenzugangs und der Küste von Osten. Ende des 19. Jh. umgebaut zum Zwecke der Gastronomie.

7 **FORT MÜNDE.** In den Jahren 1770–1774 nach französischen Mustern erbaut. Umgebaut 1832–1836. Er diente der Verteidigung des Hafeneingangs. Heute steht der 1945 erbaute Leuchtturm auf dem Fort.

8 **MORAST REDOUTE.** In den Jahren 1770–1774 auf der Salzinsel, zwischen der Persante und dem Holzgraben erbaut. Sie war ein Teil des Verteidigungssystems des Hafens. Heute dient sie als Jachthafen.

9 **SALINEN REDOUTE.** In den Jahren 1832–1836 erbaut. Sie war ein Teil des Verteidigungssystems des Hafens. Heute ist sie ein Wassersport Zentrum des polnischen Pfadfinderbundes.

10 **RADZIKOWSKA TOR.** Das Tor wurde 1708 zwischen den Wehrtürmen Geldern I und Geldern II errichtet. In den Zeiten der neuzeitlichen Festung Kolbergs diente es als Ausfahrt Richtung Westen.

11 **BATARDEAU (ABSPERRDAMM).** Eines der wichtigsten Objekte der neuzeitlichen Festung Kolberg, das mehrere Funktionen erfüllte: die Brücke, Stauklappen zur Regulierung des Wasserniveaus und Schießgalerie. Die nördliche Galerie existierte noch bis 1988.

12 **MUSEUM POLNISCHER WAFFEN.** Die größte Militär Sammlung im Pommern – vom Mittelalter bis zur Gegenwart.

1 **THE KNIGHT'S ACADEMY SCHOOL.** It was founded in 1655 by the Great Elector Friedrich Wilhelm. It was the first military school in the country of Brandenburg-Prussia. In 1703, the academy was transformed into the School of Cadets, which was disbanded in 1716.

2 **PRISON TOWER.** The remains of the Prison Tower and the so called Powder Tower are the last and only remaining relics of the town fortifications dating back to the turn of the 13th and the 14th centuries.

3 **FUSE TOWER.** Called the Powder Tower, built in 15th century is the relic of medieval walls.

4 **REMAINS OF OLD FORTIFICATIONS.** General Jan Henryk Dąbrowski Park and the surrounding area is the only spot in Kołobrzeg where the remains of the main fortifications of the modern fortress survived down to our times.

5 **WOLF FORT.** Built at the turn of 1806–1807. It defended the access to the port from the east. The area of fights in 1807. Converted in the years 1832–1836. In 1925 the interior of the fort converted into an amphitheatre.

6 **STONE RAMPART.** Built in the years 1832–1836 to defend the coast and the port from the east. At the end of the 19th century converted for catering purposes.

7 **ESTUARY FORT.** Built in 1770–1774 following French patterns. Converted in 1832–1836. Defended the entry to the port. Currently superimposed upon it is a lighthouse built in 1945.

8 **MORAST REDOUBT.** Built in 1770–1774 on Solna Island, in the fork of the river Parsęta and the Wooden Canal. It was a part of the defence system of the port. Currently a marina.

9 **SALT REDOUBT.** Built in 1832–1836. It was a part of the defence system of the port. Currently a water sports centre of Polish Scouts' Association.

10 **RADZIKOWSKA GATE** It was built in 1708 between the Geldern I and Geldern II bastions. In times of the existence of the modern fortress, people travelled this way in a westerly direction.

11 **BATARDEAU (SLUICE).** One of the most important structures of modern Fortress Kołobrzeg serving a few functions: the bridge, reservoirs for holding up water and defence gallery with loopholes. Northern gallery existed until 1988.

12 **MUSEUM OF POLISH ARMS.** The biggest military collection on Pomerania – from Medieval ages to present times.

NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KOŁOBRZEG
UL. RATUSZOWA 13, 78-100 KOŁOBRZEG
WWW.KOLOBRZEG.PL

PROJEKT I DRUK: WWW.KAMERAPRESS.PL